

Selectiecriteria

Een monument, monumentaal complex of gemeentelijk stads- of dorpsgezicht wordt gewaardeerd aan de hand van één of meer van de toetsingscriteria. De toetsingscriteria in de gemeente Zwolle zijn:

1. architectuurhistorische waarden
2. cultuurhistorische waarden
3. stedenbouwkundige waarden
4. bouwhistorische waarden
5. gaafheid
6. zeldzaamheid

1. Architectuurhistorische waarden:

- a. *Bouwstijl/bouwtechniek*
het object/complex is een goed voorbeeld van een bepaalde bouwstijl en/of bouwtechniek, al dan niet met plaatselijke variaties;
- b. *Oeuvre*
het object/complex is een goed voorbeeld van het oeuvre van een architect, bouwmeester of kunstenaar en neemt een belangrijke plaats in binnen de plaatselijke, regionale of landelijke architectuurgeschiedenis;
- c. *Kwaliteit ontwerp*
het object/complex is van belang vanwege hoogwaardige (esthetische) kwaliteiten van het ontwerp in het exterieur en/ of interieur(onderdelen), zoals gave verhoudingen en/of een goede, bijzondere of zeldzame detaillering in vormgeving;
- d. *Detaillering*
het object/complex is van belang vanwege bijzonder en/of zeldzaam kleur-, materiaalgebruik en/of ornamentiek;
- e. *Interieur*
het object/complex heeft een bijzonder en/ of zeldzaam interieur of bevat bijzondere en/of zeldzame onderdelen in het interieur;
- f. *Constructiewijze*
het object/complex is van belang vanwege een constructiewijze die historisch is overgeleverd of vernieuwend is voor de tijd van ontstaan (innovatieve waarde/ pioniersfunctie);
- g. *Architectonische gaafheid*
het object/complex is van belang vanwege de architectonische gaafheid van ex- en/of interieur.

2. Cultuurhistorische waarden:

- a. *Historische waarde*
het object/complex is van belang vanwege een plaatselijk, regionaal en/of landelijk historisch gegeven, zoals bijvoorbeeld bekende bewoners, beroepen, bijzondere activiteiten;
- b. *Bestemming*
het object/complex is van belang vanwege zijn bestemming, die verbonden is met bijvoorbeeld (een) sociaal-historische, sociaal-economische en/of religieuze ontwikkeling(en);
- c. *Verschijningsvorm*
het object/complex is van belang vanwege zijn verschijningsvorm, dat verbonden is met bijvoorbeeld (een) sociaal-historische, sociaal-economische, technische of religieuze ontwikkeling(en);
- d. *Ontwikkeling*
het object/complex is van belang als goed en/of zeldzaam voorbeeld van (een) technische, functionele en/ of typologische ontwikkeling(en);
- e. *Constructiewijze*
het object/complex is van belang vanwege een constructiewijze die historisch is overgeleverd of vernieuwend is voor de tijd van ontstaan (innovatieve waarde/ pioniersfunctie);
- f. *Kunsthistorische waarde*
het object/complex of onderdelen hiervan bezit(ten) kunsthistorische waarde.

3. Stedenbouwkundige/situationele waarden:

- a. *Ensemble*
het object/complex heeft ensemblewaarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tussen de onderdelen van een groter geheel (complex), dat van plaatselijk, regionaal of landelijk belang is;
- b. *Gegroeid geheel*
het object/complex is onderdeel van een historisch gegroeid stedelijk/landschappelijk gebied en speelt daarin een beeldbepalende rol;
- c. *Verkaveling*
het object/complex is van belang vanwege de duidelijke relatie van het object/complex met de wijze van (historische) verkaveling/inrichting en/of voorzieningen;
- d. *Aanzien*
het object/complex is van bijzondere betekenis voor het aanzien van een streek, stad, dorp of wijk;
- e. *Groen/water/bodem*
het object/complex is van belang vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met groenvoorzieningen, wegen, wateren en/of bodemgesteldheid;
- f. *Concept*
het object/complex is onderdeel van een belangrijk stedenbouwkundig/landschappelijk concept;
- g. *Werk*
het object/complex is van belang vanwege het zichtbaar houden van het werk van een bekend stedenbouwkundige of landschapsarchitect;
- h. *Structuur*
het object/complex heeft een zeldzaamheidswaarde qua aanleg, structuur en relatie met de omgeving;
- i. *Visuele gaafheid*
het object/complex is van belang in relatie tot de structurele en/of visuele gaafheid van de stedelijke, dorps- of landschappelijke omgeving.

4. Bouwhistorische waarden:

- a. *Bouw- en verbouwingssporen*
het object/complex is van belang vanwege de aanwezige bouw- en verbouwingssporen;
- b. *Materiaal (gebruik)*
het object/complex is van belang vanwege het bijzondere materiaal (gebruik);
- c. *Bouwtechniek*
het object/complex is van belang vanwege een bijzondere constructie (wijze), bouwwijze of bouwtechniek;
- d. *Structuur*
het object/complex is van belang vanwege de (historische) (gegroeide) structuur;
- e. *Wetenschappelijke bron*
Het object/complex is van belang als wetenschappelijke bron;
- f. *Bouwhistorische verwachting*
het object/complex is van belang vanwege de verwachting dat aan één of meer van bovenstaande bouwhistorische criteria voldoet. Deze verwachting dient gebaseerd te zijn op een bouwhistorische inventarisatie c.q. verkenning.

5. Gaafheid

- a. *Hoofdvorm*
het object/complex is gaaf behouden gebleven in hoofdvorm;
- b. *Detailering*
het object/complex is gaaf behouden gebleven in detailering;
- c. *Situering*
het object/complex is gaaf behouden gebleven in situering.

6. Zeldzaamheid

- a. *Uniek*
het object/complex is uniek voor de regio of gemeente;
- b. *Zeldzaam*
het object/complex is zeldzaam (geworden) binnen de regio of gemeente.